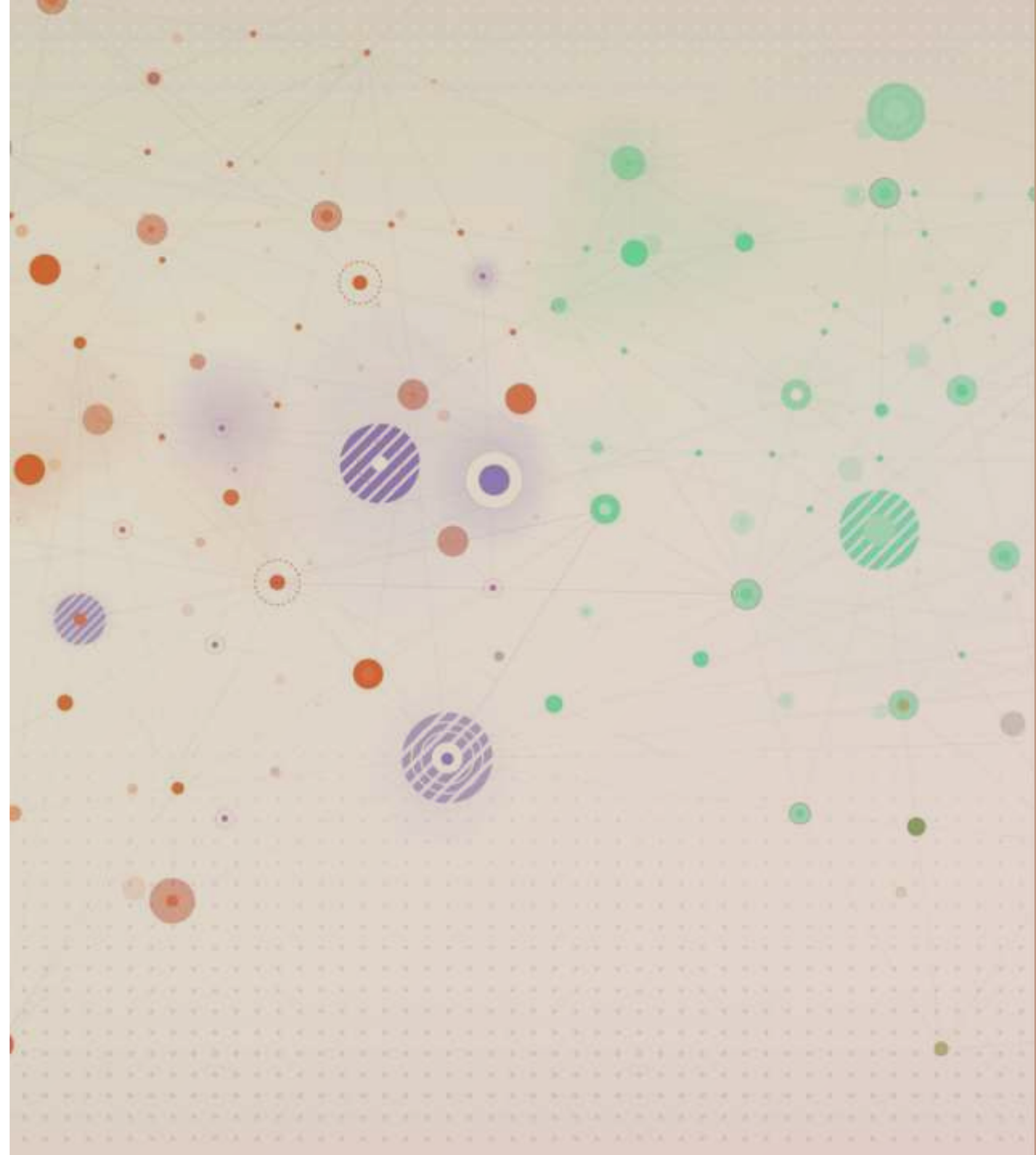

Κωνσταντίνα Καλαούζη
ΣΕΕ ΠΕ02 - Φιλολόγων,
2^{ου} ΠΕΚΕΣ Ν. Αιγαίου

Εργαστήριο σύνταξης
θεμάτων Γλώσσας -
Λογοτεχνίας (Α & Β ΓΕΛ)
- Βαθμολόγησης
ερμηνευτικού σχολίου και
παραγωγών λόγου (Γ
ΓΕΛ)
Μάρτιος 2022

Δομή συνάντησης

- Α ΜΕΡΟΣ:
- Παρουσίαση - υπενθύμιση των προδιαγραφών σύνθεσης θεμάτων σύμφωνα με το ΦΕΚ και παραδειγμάτων αντλημένων από την ΤΘΔΔ με ενδεικτικές απαντήσεις - κατάθεση προβληματισμών.
- Εργαστήριο σύνταξης θεμάτων από την ΤΘΔΔ. Χωρισμός σε ομάδες και τυχαία ανάθεση ενός θέματος της Α και ενός της Β ΓΕΛ. Οι ομάδες συνεργαζόμενες θα πρέπει να συντάξουν προτεινόμενα θέματα βάσει όσων συζητήθηκαν (θέμα Β και Γ), να τα συζητήσουν πιθανές απαντήσεις και να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τις διατυπώσεις.

- Β ΜΕΡΟΣ

- α) Παρουσίαση κειμένου πάνω στο οποίο μαθητές/τριες σχολικών μονάδων των Δωδεκανήσων έγραψαν ερμηνευτικά σχόλια στην τάξη.
- Οι ομάδες αναλαμβάνουν να βαθμολογήσουν βάσει κριτηρίων 2 - 3 ερμηνευτικά σχόλια μαθητών και να δικαιολογήσουν τη βαθμολογία τους.
- β) Παρουσίαση κειμένου βάσει του οποίου μαθητές/τριες έγραψαν παραγωγή λόγου. Συζήτηση σημείων στα οποία χρειάζεται να δοθεί προσοχή.
- Οι ομάδες αναλαμβάνουν να βαθμολογήσουν 2 - 3 γραπτά και να δικαιολογήσουν τη βαθμολογία τους.

Γλώσσα - Λογοτεχνία Α & Β ΓΕΛ- Το πλαίσιο

- Η εξέταση του μαθήματος διαρκεί 3 ώρες
- Τα θέματα αντλούνται τυχαία από την ΤΘΔΔ
- Τα θέματα καλύπτουν όλες τις θεματικές ενότητες που έχουν οριστεί ως εξεταστέα ύλη του μαθήματος.

Εξεταζόμενες Θεματικές ενότητες στη Γλώσσα - Λογοτεχνία

A ΓΕΛ	B ΓΕΛ
Γλώσσα, γλωσσική ποικιλία, οπτική γωνία, δημιουργικότητα της γλώσσας	Πληροφόρηση
Γλωσσομάθεια	Δημοσιογραφία
Αναλφαβητισμός	Τύπος
Διάλογος	ΜΜΕ
Εφηβεία	Εργασία
Αγάπη - Έρωτας	Επιλογή επαγγέλματος
Ενδυμασία - Μόδα Γηρατειά - Νεότητα Το κωμικό και η σημασία του γέλιου	Στερεοτυπικές αντιλήψεις Φυλετικός και κοινωνικός ρατσισμός

Τι εξετάζουν τα ζητούμενα;

- Τα θέματα εξετάζουν τον βαθμό που οι μαθητές/τριες μπορούν να:
- Κατανοήσουν το περιεχόμενο
- Ερμηνεύσουν βάσει των δεδομένων που τους δίνονται
- Μετασχηματίσουν τις ιδέες των κειμένων ή / και να τις προεκτείνουν
- Διαλέγονται με τα κείμενα
- Αξιολογούν στάσεις, αξίες, ιδέες
- Παράγουν ερμηνευτικό και κριτικό λόγο

- Τα θέματα θα πρέπει να είναι **διαβαθμισμένης δυσκολίας** με περιορισμούς στην έκταση των απαντήσεων. Επειδή τα υπάρχοντα θέματα στην ΤΘΔΔ δεν είναι όλα ίδιου βαθμού δυσκολίας, καλό είναι οι εκπαιδευτικοί να συζητήσουν μεταξύ τους και να προσπαθήσουν να προσαρμόσουν τα θέματα που οι ίδιοι/ες θα συνθέσουν το δυνατόν πιο κοντά στα μέτρα των μαθητών/τριών τους.
- Το νοηματικό περιεχόμενο του μη λογοτεχνικού κειμένου θα είναι συναφές με κάποια από τις διδαχθείσες Θ.Ε.
- Το λογοτεχνικό κείμενο δεν είναι απαραίτητο να έχει θεματική συνάφεια, χωρίς αυτή να αποκλείεται.

Πότε μπορούν οι διδάσκοντες/ουσες να συντάξουν τα θέματα;

- Τα θέματα θα συνταχθούν την ημέρα των εξετάσεων μετά από κλήρωση.
- Αυτό σημαίνει ότι οι διδάσκοντες/ουσες θα πρέπει να βρίσκονται στη σχολική μονάδα αρκετή ώρα νωρίτερα, ώστε να έχουν τον χρόνο να αξιολογήσουν τη δυσκολία των υπαρχόντων ζητουμένων και να συνδιαμορφώσουν τις υπόλοιπες ερωτήσεις σύμφωνα με τις οδηγίες σύνταξης θεμάτων που περιγράφονται στο ΦΕΚ 4134/9/9/21

Μορφή Θεμάτων - Ζητούμενα

Γλώσσα - Λογοτεχνία Α & Β ΓΕΛ

Θέμα 1 (από την ΤΘΔΔ)

- Τρία υποερωτήματα
- A1 → Ερώτηση κατανόησης ή συνοπτική απόδοση μέρους του κειμένου (πύκνωση) (10)
- A2 → Ερώτηση που εξετάζει τις γνώσεις των μαθητών για την οργάνωση του λόγου (συνοχή, συνεκτικότητα, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία) (10)
- A3 → Ερώτηση που εξετάζει τη δυνατότητα των μαθητών για εντοπισμό της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών του κειμένου, των επικοινωνιακών συνθηκών/πλαισίου/στόχων, των σημειωτικών τρόπων, των βασικών κειμενικών λειτουργιών, του λεξιλογίου, των υφολογικών στοιχείων, της στίξης, και των γλωσσικών ποικιλιών. (15)

Θέμα 2 (συντάσσεται από τους διδάσκοντες)

- Παραγωγή λόγου: Κείμενο επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) 350 - 400 λέξεις.
- Η διατύπωση του θέματος θα πρέπει να συσχετίζεται με το θέμα του κειμένου αναφοράς, να θέτει σαφές επικοινωνιακό πλαίσιο και να ζητά ένα κείμενο όπου ο μαθητής/τρια θα εκθέτει με επιχειρήματα τη θέση του.

Παραδείγματα διατύπωσης των θεμάτων που συντάσσονται από τους διδάσκοντες.

Τα παραδείγματα αντλούνται από τις προτάσεις που έχουν ανέβει στην ΤΘΔΔ (Θέμα 2) τα οποία δεν αποτελούν υλικό που συμμετέχει στην κλήρωση - εξέταση.

Παραδείγματα διατύπωσης Θέματος 2 (παραγωγής λόγου) από την ΤΘΔΔ (Θέμα 2)

- Θέματα από την Α ΓΕΛ
- Θέμα #14814
- Στην **τελευταία παράγραφο του κειμένου 1**, αναφέρονται κάποιες απόψεις σχετικά με τη μόδα. Συμφωνείς ή διαφωνείς με τις απόψεις αυτές; Να υποθέσεις ότι θα αποστείλεις σε ένα περιοδικό που ασχολείται με θέματα μόδας **μία επιστολή** που θα εκτείνεται σε 350-400 λέξεις, προκειμένου να εκφράσεις τεκμηριωμένα τη **δική σου άποψη** για όσα αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

- Θέμα #14831
- Στο κείμενο προβάλλονται ως αιτίες που οδηγούν τους εφήβους να εγκαταλείπουν το σχολείο η εξάρτηση από το διαδίκτυο και ο σχολικός εκφοβισμός. Να γράψεις ένα **άρθρο** 350 – 400 λέξεων που θα **δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα** στο οποίο θα επιχειρηματολογήσεις για την παραπάνω θέση, αξιοποιώντας και παραδείγματα από περιστατικά που έχουν υποπέσει στην αντίληψή σου. Με ποιες δράσεις η σχολική κοινότητα θα μπορούσε να αντιμετωπίσει ανάλογες συμπεριφορές;

- Θέμα #14794
- Εσύ και οι συνομήλικοί σου χρησιμοποιείτε καθημερινά πλήθος ξένων λέξεων και φράσεων στον λόγο σας.
Αναλαμβάνεις να **αιτιολογήσεις** την επιλογή σας αυτή σε **ομιλία** που θα εκφωνήσεις **σε εκδήλωση του σχολείου σου**, με την ευκαιρία του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών. (350-400 λέξεις).

Παραδείγματα διατύπωσης Θέματος 2 (παραγωγής λόγου) από την ΤΘΔΔ (Θέμα 2)

- Παραδείγματα από τη Β ΓΕΛ
- Θέμα #16824 Να υποθέσεις ότι το Κείμενο 1 το διαβάσατε στην τάξη και σου προκάλεσε εντύπωση η άποψη της Νουτζίν ότι «μας λείπει η περιέργεια να γνωρίσουμε το διαφορετικό», που εξέφρασε για τους λόγους που οδηγούν σε στερεοτυπικές αντιλήψεις.
(ασυνταξία)
- Αποφασίζεις να συντάξεις ένα κείμενο 350-400 λέξεων για το **ιστολόγιο του σχολείου σου**, στο οποίο θα **εκθέσεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου** με την παραπάνω άποψη και θα παρουσιάσεις και άλλους παράγοντες που δημιουργούν στερεοτυπικές αντιλήψεις. → Επιχειρηματολογία βάσει άποψης που τίθεται στο κείμενο.

Παραδείγματα διατύπωσης Θέματος 2 (παραγωγής λόγου) από την ΤΘΔΔ (Θέμα 2)

- Θέμα #16776
  - Ο συγγραφέας του Κειμένου 1 επισημαίνει ότι «οι γονείς διαδραματίζουν έναν αποφασιστικό ρόλο στην κρίσιμη απόφαση των παιδιών τους για την επιλογή των σπουδών και της επαγγελματικής τους καριέρας». **Συμφωνείς ή διαφωνείς** με τη διαπίστωση αυτή; Να τεκμηριώσεις την άποψή σου γράφοντας ένα **άρθρο** 350-400 λέξεων, το οποίο θα δημοσιευτεί στο **αφιέρωμα της σχολικής σου εφημερίδας** με τίτλο «Το επαγγελματικό μέλλον των νέων».
- Θέμα #16823
  - Με αφορμή το Κείμενο 1 γράφεις ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σου εφημερίδα, εντοπίζοντας κυρίως τις αρνητικές συνέπειες της εξειδίκευσης στους εργαζόμενους, είτε αυτοί είναι απλοί εργάτες είτε εξειδικευμένοι επιστήμονες, καθώς και τους τρόπους, για να προληφθούν οι όποιες αρνητικές επενέργειες του φαινομένου. (350 – 400 λέξεις)

Παραδείγματα διατύπωσης Θέματος 2 (παραγωγής λόγου) από την ΤΘΔΔ (Θέμα 2)

- Θέμα #16803
  - Σε κείμενό σου 350 λέξεων που θα δημοσιεύσεις στο **ιστολόγιο του σχολείου** σου να αναπτύξεις τις απόψεις σου σχετικά με το αν τα ΜΜΕ μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό των στερεότυπων αντιλήψεων και υπό ποιες προϋποθέσεις.
- Θέμα #16760
  - Σύμφωνα με τους συντάκτες του Κειμένου 1 εκτός από τις τεράστιες δυνατότητες επικοινωνίας του συστήματος 5G, «υπάρχουν και μεγάλες προκλήσεις», τις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Μπορούμε, κατά τη γνώμη σου, να έχουμε εμπιστοσύνη σε αυτά τα νέα ψηφιακά συστήματα επικοινωνίας ή μήπως οι προκλήσεις τους είναι περισσότερες από τις δυνατότητες που προσφέρουν; Να διατυπώσεις τεκμηριωμένα την άποψή σου, αξιοποιώντας τις πληροφορίες του Κειμένου 1, σ' ένα άρθρο 350-400 λέξεων, που θα αναρτήσεις στο προσωπικό σου ιστολόγιο.

Θέμα 3 (αφορά στο λογοτεχνικό κείμενο, συντάσσεται από τους διδάσκοντες)

- Αφορά τον εντοπισμό γλωσσικών επιλογών, λεξιλογίου, έγκλισης, ρηματικού προσώπου, στίξης, εκφραστικών μέσων, ύφους, τόνου. 20)

Παραδείγματα διατύπωσης θέματος 3 (από την ΤΘΔΔ)

- Θέμα #14804 (Α ΓΕΛ)
- Στο απόσπασμα «Να τρέξω θέλω στο πλευρό σου, ...δε θα είμαι στο πλευρό σου, Πέτρο Φλώρη;» του Κειμένου 2 η Τρισεύγενη χρησιμοποιεί πολλές ερωτήσεις. Γιατί, κατά τη γνώμη σου, ο θεατρογράφος κάνει τη συγκεκριμένη επιλογή και τι προσφέρει αυτή στο ύφος του κειμένου;
- Οι συνεχείς ερωτήσεις της Τρισεύγενης στο συγκεκριμένο απόσπασμα του Κειμένου 2: • αποτελούν καταιγιστική εξομολόγηση και ταυτόχρονα αυτοχαρακτηρισμό της ηρωίδας • προβάλλουν τον συναισθηματικό κόσμο της ηρωίδας (να ξενυχτάω κάτου από τ' άστρα, να πλάθω πανηγύρια, χορούς να πλέκω, να χαίρουμαι τις χαρές του ήλιου, να γιορτάζω του αέρα τις γιορτές;) • απευθύνονται ταυτόχρονα στον Πέτρο Φλώρη και στον εαυτό της και είναι στην πραγματικότητα ρητορικές • προσδίδουν ένταση στον «θεατρικό» διάλογο • καθιστούν το ύφος του κειμένου άμεσο, παραστατικό, γλαφυρό, οικείο. (Οι μαθητές/τριες μπορούν να προσθέσουν ότι η λειτουργία των ερωτήσεων ενισχύεται από το ασύνδετο σχήμα, τις αρνήσεις και το πλήθος των βουλευτικών προτάσεων.) **Επισήμανση: Απάντηση στην οποία δεν επιχειρείται σύνδεση της λειτουργίας των γλωσσικών επιλογών με το συγκεκριμένο απόσπασμα θεωρείται ημιτελής.**

Παραδείγματα διατύπωσης θέματος 3 (από την ΤΘΔΔ)

- Θέμα #14791 (Α ΓΕΛ)
- Τι αναδεικνύει η διαλογική μορφή του ποιήματος σε συσχέτιση με τα ρηματικά πρόσωπα που χρησιμοποιούνται σε αυτό; Να απαντήσεις τεκμηριωμένα με αναφορές στο Κείμενο 2.
- Με τον διάλογο αναδεικνύεται η στενή σχέση μητέρας και γιου:
  - Η μητέρα προτρέπει («σύρε», «πάντα να 'σαι», «βλέπε πάντα») και αποτρέπει («μη σε προφτάσει», «μη σε πικραίνει») τον γιο της, προσπαθώντας να άρει τους δισταγμούς του (και με το επαναλαμβανόμενο ερώτημα «κι αν μείνεις τελευταίος;»). Θέλει να τον κατευοδώσει, προσφέροντάς του κανόνες για μια αξιοπρεπή στάση ζωής. Γι' αυτόν τον λόγο χρησιμοποιεί, με συμβουλευτικό ύφος, κυρίως το β ενικό πρόσωπο και προσφωνεί με στοργή και τρυφερότητα τον γιο της («αγάπη μου», «παιδί μου», «ακριβέ μου»). Με τον διάλογο αναδεικνύεται ο καθαρά παρακελευστικός τόνος της μάνας.
  - Ο γιος διστάζει («ενύχτωσε», «πώς να κινήσω;»), δεν θέλει να εγκαταλείψει την οικογενειακή εστία, φοβάται τις ευθύνες της ενηλικίωσης («μια τρομάρα μ' έχει», «ο χειμώνας ρυάζεται»), εκφράζει αρνητικά συναισθήματα θλίψης, καημού, ντροπής, οδύνης (στ. 4, 8, 12), γιατί ενδεχομένως τον τρομάζουν τα βάσανα της ζωής που ανοίγεται μπροστά του. Γι' αυτόν τον λόγο χρησιμοποιεί, με εξομολογητικό ύφος, κυρίως το α ενικό πρόσωπο, προσφωνώντας και αυτός με έκδηλη οικειότητα και αγάπη τη μητέρα του («μάνα μου», «μάνα»).
- Μέσω της διαλογικής μορφής του ποιήματος, της χρήσης του α' και β' ενικού προσώπου αναδεικνύονται ξεκάθαρα οι σκέψεις και τα συναισθήματα των δύο ποιητικών υποκειμένων αλλά και οι αντίστοιχες στάσεις ζωής που αυτά εκφράζουν. **Επισήμανση: Αρνητικά αξιολογείται η αδυναμία σύνδεσης των γλωσσικών επιλογών με το περιεχόμενο του κειμένου, όπως και η έλλειψη παραπομπών στο ποίημα.**

Παραδείγματα διατύπωσης θέματος 3 (από την ΤΘΔΔ)

- Θέμα #16823 (B ΓΕΛ)
- Στην πρώτη και δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 2 παρουσιάζεται έμμεσα ένας διάλογος των κοριτσιών και της κεντρικής ηρωίδας. Να αναφέρεις για ποιο λόγο χρησιμοποιείται από τον αφηγητή σε σχέση με το περιεχόμενο και ποιο επικοινωνιακό αποτέλεσμα δημιουργεί.
- Ρόλος διαλόγου - **Ως προς το περιεχόμενο:** α) Ο διάλογος αποκαλύπτει την ιδιοσυγκρασία της κεντρικής ηρωίδας (Τασώ) και τις προθέσεις της απέναντι στις προκλήσεις της ζωής: είναι τολμηρή, θέλει να πάρει τη ζωή στα χέρια της ενάντια στις κοινωνικές επιταγές και να δουλέψει, αν και φαίνεται πως και η ίδια ίσως αντιμετωπίζει ως καινοφανή μόδα αυτές τις επιλογές. β) Μέσα από τον διάλογο επίσης είναι εμφανή τα πραγματικά συναισθήματα των υπόλοιπων κοριτσιών προς αυτήν: χαιρεκακία για την αναμενόμενη απογοήτευση της ηρωίδας, ζήλεια που δεν βρίσκονται στη θέση της, απορία και θαυμασμός από κάποιες. -
  - **Ως προς το επικοινωνιακό αποτέλεσμα:** ο διάλογος κάνει την ιστορία να ξετυλίγεται με ανάλαφρους και γρήγορους ρυθμούς, προσδίδοντας αμεσότητα στο κείμενο και είναι σαν να ακούμε τα λόγια και τα επιφωνήματα των κοριτσιών. Έτσι το ύφος γίνεται απλό και τα νοήματα διατυπώνονται πιο εύληπτα.

Θέμα 4 (αφορά το λογοτεχνικό κείμενο, μπαίνει από την ΤΘΔΔ)

- Ζητείται από τους/τις μαθητές/-τριες **να σχολιάσουν ερμηνευτικά** το κείμενο, να παρουσιάσουν την πρόσληψη/ανταπόκρισή τους σε αυτό, να προβούν σε στοχαστικές επισημάνσεις (αποδοχή ή απόρριψη) που αφορούν χαρακτήρες του κειμένου, θέσεις, στάσεις, ιδέες, αξίες, κοινωνικά περιβάλλοντα. (15)

Θέμα 4 (αφορά το λογοτεχνικό κείμενο, μπαίνει από την ΤΘΔΔ)

- Θέμα 14792 (Α ΓΕΛ)
- Πώς ερμηνεύεις τις συμβουλές που δίνει η μητέρα στον γιο της; Η απάντησή σου να τεκμηριώνεται με αναφορές στο Κείμενο 2 και να εκτείνεται σε 120-150 λέξεις.
- Θέμα 14804 (Α ΓΕΛ)
- Στο Κείμενο 2 δυο ερωτευμένοι νέοι του 19ου αιώνα συνομιλούν για τον γάμο τους εκφράζοντας αντίθετες απόψεις. Ποιες είναι αυτές; Να προσπαθήσεις να τις ερμηνεύσεις λαμβάνοντας υπόψη τα πρόσωπα που μιλούν και το κοινωνικό πλαίσιο της εποχής, και τεκμηριώνοντας τις απόψεις σου με αναφορές στο κείμενο. Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 120-150 λέξεις

Θέμα 4 (αφορά το λογοτεχνικό κείμενο, μπαίνει από την ΤΘΔΔ)

- Θέμα #16823
- Να ερμηνεύσεις σε ποια κοινωνικά στερεότυπα βασίζονται οι αντιδράσεις και οι σκέψεις των δευτερευόντων προσώπων της ιστορίας (φιλενάδες, πατέρας) χρησιμοποιώντας στοιχεία του κειμένου. Ταυτίζεσαι μ' αυτά ή διαφοροποιείσαι; (120 - 150 λέξεις).

Είναι το 4^ο Θέμα ερμηνευτικό σχόλιο;

- **Όχι.** Το ερμηνευτικό σχόλιο είναι η ερμηνεία (όχι περιγραφή) του θέματος ή των ερωτημάτων που απορρέουν από ένα λογοτεχνικό κείμενο και η οργανική στήριξή του με συγκεκριμένους κειμενικούς δείκτες (μορφικά και δομικά στοιχεία του κειμένου περιεχόμενο, γλώσσα, δομή), στοιχεία περιεχομένου και συγκειμένου - εφόσον δίνονται στο εισαγωγικό σημείωμα-)
- **Τι συμβαίνει στην A & B ΓΕΛ;**
- Στην ουσία «σπάει» το ερμηνευτικό σχόλιο της Γ σε δύο κομμάτια.
- Το ερώτημα Γ ζητά τη σύνδεση των μορφικών - δομικών στοιχείων του κειμένου με το περιεχόμενό του ενώ το Δ προεκτείνεται στην ερμηνεία και την αναγνωστική ανταπόκριση.

Είναι το 4^ο Θέμα ερμηνευτικό σχόλιο;

- **Επομένως:** Βάσει του λογοτεχνικού κειμένου που κληρώνεται θα πρέπει οι διδάσκοντες/ουσες να προσέξουν α) τον βαθμό δυσκολίας του β) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του γ) το ζητούμενο που τίθεται από την ΤΘΔΔ, δηλ. το θέμα 4.
- Βάσει αυτών χρειάζεται να επιλεγούν στοχευμένα σημεία που θα αποτελέσουν την ερώτηση του Γ ερωτήματος. Σημεία δηλαδή που θα βοηθούν στη συνέχεια στην καλύτερη ερμηνευτική απόδοση του ερωτήματος Δ.

Το παράδειγμα που ακολουθεί αντλήθηκε από την ΤΘΔΔ και είναι ανάμεσα στα προς κλήρωση θέματα

Τα ερωτήματα Α και Δ είναι της ΤΘΔΔ και τα Β και Γ συντάχθηκαν από εμένα.

Για τις απαντήσεις που δίνονται δε λήφθηκαν υπόψη οι προτεινόμενες από την ΤΘΔΔ (για τα Α, Δ) σε όλη τους την έκταση.

Παράδειγμα Α ΓΕΛ (ΤΘΔΔ: Θέμα 14445) ΘΕ Αναλφαβητισμός

- **Θέμα 1 (από την ΤΘΔΔ)**
- Α1 Τι είναι ο λειτουργικός αναλφαβητισμός, σύμφωνα με το συντάκτη του Κειμένου 1, και ποιες συνέπειες έχει; (50 -60 λέξεις)
→ **Ερώτηση κατανόησης**
- Α2 Ρόλος του προλόγου σε ένα κείμενο είναι να μας εισαγάγει στο θέμα και να κεντρίσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Πιστεύεις ότι η εισαγωγή στο Κείμενο 1 υπηρετεί τους παραπάνω στόχους; Τεκμηρίωσε την απάντησή σου με συντομία. (**Αιτιολόγηση συνεκτικότητας**)

- Α3 «...διότι το άτομο δεν χρησιμοποιεί τα «εφόδια» του...» (3η παράγραφος)
- «... το άλλοθι του μέλλοντός τους: πάντα πιστεύουμε... καλύτερα από εμάς» (5η παράγραφος)
- «Εμείς οι μεγάλοι λειτουργικά αναλφάβητοι είμαστε πραγματικά χαμένοι από χέρι....» (5 η παράγραφος)
- Ποιον σκοπό υπηρετούν, κατά τη γνώμη σου, τα σημεία στίξης στις παραπάνω περιπτώσεις, τα εισαγωγικά στην πρώτη, η διπλή τελεία στη δεύτερη και τα αποσιωπητικά στην τρίτη περίπτωση; (**Εντοπισμός λειτουργίας στον λόγο των σημείων στίξης**)

Προτεινόμενη απάντηση A1

- Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι η αδυναμία αφομοίωσης και αξιοποίησης στην καθημερινότητα των βασικών γνώσεων που αποκτώνται στο σχολείο. Η ύπαρξή του αποστερεί το άτομο από τη δυνατότητα να προοδεύσει, αφού αδυνατεί να χρησιμοποιήσει τα βασικά του εφόδια. Μάλιστα, συντελεί στη δημιουργία στην πραγματικότητα αμόρφωτων ανθρώπων που έχουν την ψευδαίσθηση ότι είναι μορφωμένοι, γεγονός που τους οδηγεί σε κοινωνικά μη αποδεκτές συμπεριφορές. (60 λέξεις)

Προτεινόμενη απάντηση A2

- Ο πρόλογος στο Κείμενο 1 εξαρχής τραβά την προσοχή του αναγνώστη. Η 1)θεματική του πρόταση και κυρίως η αξιοποίηση του ρήματος «σοκάρουν» προετοιμάζει για την περιγραφή ενός ζητήματος μη αναμενόμενου, το οποίο εξάπτει την περιέργεια.
- 2)Η παράθεση ερευνητικών δεδομένων της ΑΔΙΠΔΕ προσδίδει εγκυρότητα στα στοιχεία που αξιοποιούνται, τα οποία
- 3)ελκύουν την προσοχή και
- 4)λειτουργούν ως αφορμή για το θέμα που αναλύει ο συντάκτης στη συνέχεια. Επίσης, πετυχαίνει να
- 5)προβληματίσει εξαρχής τον αναγνώστη καθώς σχετίζει το θέμα του λειτουργικού αναλφαβητισμού με τους μαθητές/τριες, κάτι το οποίο είναι απροσδόκητο. Επομένως, ο συγκεκριμένος πρόλογος πράγματι επιτυγχάνει τους στόχους του.

Προτεινόμενη απάντηση Α3

- Λειτουργική αξιοποίηση των σημείων στίξης.
- Α) «...διότι το άτομο δεν χρησιμοποιεί τα «εφόδια» του...» (3^η παράγραφος) → μεταφορική χρήση των εισαγωγικών
- Β) «... το άλλοθι του μέλλοντός τους: πάντα πιστεύουμε... καλύτερα από εμάς» (5^η παράγραφος) → Η άνω κάτω τελεία προοικονομεί την επεξήγηση της μεταφορικής φράσης «το άλλοθι του μέλλοντός τους» που ακολουθεί.
- «Εμείς οι μεγάλοι λειτουργικά αναλφάβητοι είμαστε πραγματικά χαμένοι από χέρι....» (5^η παράγραφος) → Τα αποσιωπητικά δηλώνουν τον έντονο προβληματισμό του συντάκτη για το ζήτημα του λειτουργικού αναλφαβητισμού ιδιαίτερα όταν αυτός αφορά ενήλικες καθώς φαίνεται να πιστεύει, ότι λόγω ηλικίας, και σε αντίθεση με τους νέους, δεν έχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης.

Θέμα 2 (παραγωγή λόγου) (το διατυπώνουν οι εκπαιδευτικοί)

- Έχεις αναλάβει ως εκπρόσωπος του σχολείου σου να εκφωνήσεις μία ομιλία με αφορμή την παγκόσμια ημέρα εξάλειψης του αναλφαβητισμού σε εκδήλωση του δήμου, στην οποία συμμετέχουν όλα τα λύκεια της περιοχής σας. Αξιοποιώντας και στοιχεία του Κειμένου 1, να εκφράσεις τις απόψεις σου σχετικά με το πρόβλημα του λειτουργικού αναλφαβητισμού στους νέους και προτείνεις τρόπους που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση του προβλήματος.

Προτεινόμενη απάντηση Β θέματος

- Προσχεδιασμένος προφορικός λόγος: Προσοχή στην αξιοποίηση κατάλληλου ύφους όπως και δομικών στοιχείων ομιλίας.
- Πρόλογος: Εισαγωγή με αναφορά στον όρο του λειτουργικού αναλφαβητισμού (αξιοποίηση, όχι αντιγραφή, στοιχείων του κειμένου. Μπορεί να παραθέσουν παραδείγματα λειτουργικού αναλφαβητισμού που αντλούνται από τη σχολική τους εμπειρία:
- Πρώτη - δεύτερη παράγραφος: Παράθεση προβλημάτων που προκαλεί ο λειτουργικός αναλφαβητισμός, (στο **άτομο** → την πνευματική και ηθική υπόσταση, κοινωνική ένταξη, εργασία **στην κοινωνία** → οικονομία, ανταγωνιστικότητα.
- Τρίτη παράγραφος: Τρόποι βελτίωσης του προβλήματος → προτάσεις
- Κλείσιμο - αποφώνηση

Θέμα 3 (λογοτεχνικό κείμενο)

- Η αφηγήτρια του Κειμένου 2 χρησιμοποιεί το α ρηματικό πρόσωπο και κάνει συχνή χρήση της επανάληψης, όπως και του ασύνδετου σχήματος. Πώς οι τρεις αυτές επιλογές συμβάλλουν στην ανάδειξη του βασικού της προβλήματος, του αναλφαβητισμού;

Προτεινόμενη απάντηση 3^{ου} Θέματος

- Το α ρηματικό πρόσωπο προσδίδει εξομολογητικό τόνο στην αφήγηση καθώς μας δίνει την αίσθηση ότι η αφηγήτρια καταθέτει τα προσωπικά της βιώματα σχετικά με το πώς αντιμετώπισε το πρόβλημα του επίκτητου αναλφαβητισμού, όταν αναγκάστηκε να αλλάξει χώρα σε μεγάλη ηλικία.
- Οι συχνές επαναλήψεις «Ξέρω να διαβάζω, ξέρω πάλι να διαβάζω» «Και πάω να κοιτάξω στο λεξικό ακούραστα, πάω να κοιτάξω» δείχνουν το πάθος της αφηγήτριας, την εστίαση στον στόχο της που ακούραστα υπηρετεί, μέχρι να τον πετύχει. Μάλιστα, οι τελευταίες της προτάσεις «Είναι ένα στοίχημα. Το στοίχημα μιας αναλφάβητης» αναδεικνύουν μέσω της επανάληψης το πόσο σημαντικό πρόβλημα θεωρούσε η ίδια το πρόβλημα του αναλφαβητισμού για την ίδια της την ύπαρξη.
- Η αξιοποίηση τέλος του ασύνδετου σχήματος προσδίδει έναν γρήγορο ρυθμό στην αφήγηση που δείχνει τον ενθουσιασμό της αφηγήτριας «Με εκείνα θα εξασκηθώ στο διάβασμα, στην ορθογραφία, στις κλίσεις», αλλά και μία δραματικότητα «Μου την επέβαλαν η τύχη, η μοίρα, οι συγκυρίες» που αναδεικνύουν τη δύναμη και τη θέληση της αφηγήτριας να ξεπεράσει το εμπόδιο του αναλφαβητισμού.

Θέμα 4 (κατανόηση και ερμηνεία με βάση τις προσωπικές προσλαμβάνουσες των μαθητών/τριών)

- Ποια στάση υιοθετεί στο Κείμενο 2 η αφηγήτρια απέναντι στον αναλφαβητισμό (μονάδες 10); Ποιες σκέψεις και συναισθήματα σου προκάλεσε η αφήγηση; (μονάδες 5) Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 100 – 150 λέξεις.

Προτεινόμενη απάντηση 4^{ου}

Θέματος

Στάση αφηγήτριας

- Η αφηγήτρια σύντομα συνειδητοποιεί ότι η μετανάστευση σε άλλη χώρα την κατέστησε αυτομάτως αναλφάβητη αφού δεν μπορούσε να γράψει και να διαβάσει στη γλώσσα της χώρας που την φιλοξενούσε. Η προσωπική της ανάγκη (Δεν ξέρω πώς μπόρεσα να ζήσω χωρίς διάβασμα επί πέντε χρόνια) και οι οικογενειακές υποχρεώσεις (Το παιδί μου θα είναι σε λίγο έξι χρονών θα αρχίσει σχολείο) την ωθούν να αναλάβει με δυναμισμό και αποφασιστικότητα τη ζωή της στα χέρια της. Γράφεται σε θερινά μαθήματα γλώσσας (γράφομαι στα θερινά τμήματα του Πανεπιστημίου του Νεσατέλ, για να μάθω να διαβάζω) και δεν περιθωριοποιείται. Αντιλαμβάνεται την εκμάθηση της γλώσσας ως μέσο απαραίτητο για την προσωπική και κοινωνική της ζωή. Κάθε βήμα που κατακτούσε την έκανε να νιώθει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και περηφάνεια για τον εαυτό της (Ξέρω να διαβάζω, ξέρω πάλι να διαβάζω). Είχε επίγνωση ότι ποτέ δε θα έφτανε να μιλά τη γλώσσα όπως οι φυσικοί ομιλητές, αλλά το κίνητρό της για αυτοβελτίωση δεν μειωνόταν (Είναι ένα στοίχημα. Το στοίχημα μιας αναλφάβητης).
- Προσωπική τοποθέτηση
- Η στάση της αφηγήτριας μου προκαλεί έντονο θαυμασμό και θεωρώ ότι μπορεί να λειτουργήσει ως παράδειγμα προς μίμηση για τον καθένα μας. Το πείσμα και η επιμονή της να ξεπεράσει τα εμπόδια που βρέθηκαν στο δρόμο την καθιστούν ένα πρότυπο που δείχνει ότι όλοι, ανεξαρτήτως ηλικίας, μπορούν να πετύχουν τους στόχους τους με προσπάθεια και επιμονή. (218 λέξεις)

Ερμηνευτικό σχόλιο Γ ΓΕΛ

Κείμενο που δόθηκε στους μαθητές/τριες: Γιώργου Ιωάννου, Ο Φύκος.

Στάδια διδασκαλίας λογοτεχνικού κειμένου

- 1. Αναζήτηση κεντρικού θέματος / ερωτημάτων που θέτει το κείμενο (πεζό, ποιητικό, θεατρικό) → Θα πρέπει να επισημανθούν τα στοιχεία εκείνα (λέξεις, φράσεις) που έχουν ιδιαίτερη νοηματική βαρύτητα.
- 2. Κωδικοποίηση των πτυχών του θέματος
- 3. (Πιθανή) αξιοποίηση στοιχείων συγκειμένου.
- 4. Αξιοποίηση κειμενικών δεικτών και χωρίων του κειμένου.
- 5. Διερεύνηση συναισθηματικού κλίματος.

Γιώργου Ιωάννου, Ο φύκος

- Στοιχεία που θα πρέπει να προσεχτούν.
- **A) Θα πρέπει να εντοπιστούν στοιχεία περιεχομένου και να συνδυαστούν με μορφικά στοιχεία του κειμένου**→ αντιπάθεια για γιορτές, αναφορές στα συναισθήματα απέχθειας για την κατάσταση της πολυκατοικίας, στη μοναχική ζωή του, έκφραση συναισθηματικών διακυμάνσεων.
- **B) Στοιχεία μορφικά:** πρωτοπρόσωπη αφήγηση, τόνος εξομολογητικός, εσωτερικότητα.

- **Γλώσσα:** απλή, θυμίζει καθημερινή ομιλία. Γίνεται χρήση μικροπερίοδου λόγου. Οι σκέψεις και τα συναισθήματα δίνονται σε σύντομες περιόδους με λόγο εύληπτο που δημιουργεί οικειότητα.
- **Ύφος:** Ανεπιτήδευτο, εξομολογητικό. Η συναισθηματική φόρτιση που υπάρχει τιθασεύεται από την «χαμηλόφωνη» αφήγηση. Σημειώνονται στοιχεία αυτοσαρκασμού (να μη γίνει σαν το αφεντικό του ανήλιαγος / εγώ όμως να δούμε πώς θα πάω που ολοένα ζαρώνω και ζουφώνω).
- ➤ **Χρόνος:** ο άξονας του χρόνου δεν ακολουθεί μονόδρομη πορεία. Η αφήγηση ξεκινά από το πρόσφατο παρελθόν και προχωρεί προς το παρόν. Η παρουσία του συνειρμού δημιουργεί μία αναδρομή στο παρελθόν και στη συνέχεια η αφήγηση επιστρέφει στο κοντινό παρελθόν για να συνεχίσει η ιστορία με τον φύκο. Η αφήγηση μεταφέρεται στο παρόν ώστε να περιγραφεί η σχέση του με το φυτό (αφήγηση σε ενεστώτα) και κλείνει κάνοντας χρήση του μέλλοντα για να εκφράσει τους φόβους του και την απαισιοδοξία του για το μέλλον.

- **Κωδικοποίηση πτυχών του θέματος**

- ✓ Συναίσθημα μοναξιάς, απομόνωσης που είναι αποτελέσματα της απουσίας επικοινωνίας, η οποία αναπληρώνεται μέσω της ανάπτυξης «ανθρώπινης» σχέσης με ένα φυτό.
- ✓ Ο αφηγητής προβάλλει την αρχική του επιφυλακτικότητα, αποτέλεσμα πιθανών παρελθοντικών ακυρώσεων στις προσωπικές του σχέσεις, η οποία σταδιακά αντικαθίσταται από αισθήματα φροντίδας, θαυμασμού, ανησυχίας, νοιαξίματος για το αρχικά αντιπαθές φυτό.
- ✓ Ο ίδιος αναγνωρίζει την αναπόδραστη ανάγκη του να απαλλαγεί από τον εύρωστο φύκο, ώστε να επιβιώσει ο ίδιος αναγνωρίζοντας μέσα από αυτό την αδυναμία του να κρατά ουσιώδεις και υγιείς κοινωνικές σχέσεις.
- ✓ Αυτοσαρκάζεται εκφράζοντας την ανησυχία του για το μέλλον που λόγω της απουσίας πραγματικών κοινωνικών / φιλικών σχέσεων προδιαγράφεται δυσοίωνο.

Κειμενικοί δείκτες

- **Βιωματική / εξομολογητική πρωτοπρόσωπη αφήγηση** η οποία ενδυναμώνεται από την παρουσία συνειρμών → Η πρωτοπρόσωπη αφήγηση επιτυγχάνει να αποδώσει τα συναισθήματα ανασφάλειας, μοναξιάς του αφηγητή καθιστώντας σαφή την επιθυμία του για ανθρώπινη επαφή.
- **Αυτοσαρκαστικά σχόλια** → επιβεβαιώνουν τον ενδόμυχο φόβο και τη βεβαιότητά του ότι θα αντιμετωπίσει τις συνέπειες της απομόνωσής του όσο μεγαλώνει.
- **Προσωποποιήσεις μέσω αξιοποίησης επιθέτων** (πρόστυχη γαζία, σοβαρό φυτό, ατάραχο φύκο,) → αποδεικνύουν την ανάγκη για ανθρώπινη επαφή – υποκαθιστά τα συναισθήματα για τους ανθρώπους με τα συναισθήματα για τα φυτά → ο φύκος αποκτά οντότητα
- **Συγκρίσεις / αναλογίες:** «μη γίνει ανήλιαγος, όπως το αφεντικό του» → προσομοιάζει το φυτό με άνθρωπο αποδεικνύοντας ότι έχει ανάγκη την ανθρώπινη επαφή.
- **Αντιθέσεις:** «Αυτός τουλάχιστο έδειξε το μπόι του και πηγαίνει τώρα παλικαρίσια. Εγώ όμως να δούμε πώς θα πάω, που ολοένα ζαρώνω και ζουφώνω» → Η αντίθεση της ευρωστίας του φύκου σε σχέση με τη δική του πτωτική πορεία υποδηλώνει την ανησυχία και την ανασφάλειά του για το μέλλον.
- **Ασύνδετο σχήμα:** Στέκεται εκεί απέναντί μου αλύγιστος, ατάραχος, βαθύτατα σιωπηλός → Το ασύνδετο σχήμα δίνει έμφαση στα ανθρώπινα χαρακτηριστικά που αποδίδει ο αφηγητής στο φυτό.

Διατύπωση ζητούμενου

- **Διατύπωση:** Ποιο είναι κατά τη γνώμη σου το βασικό θέμα που τίθεται στο κείμενο του Γιώργου Ιωάννου; Ποια είναι η δική σου θέση απέναντι σε αυτό; Πιστεύετε ότι αφορά και την εποχή μας; (200 λέξεις)

Παραγωγή λόγου

Κριτήρια διόρθωσης

Για τη βαθμολόγηση του θέματος 4 (Παραγωγή λόγου)

- Ως προς το περιεχόμενο δεν υπάρχουν αυστηρά προδιαγεγραμμένες, προτιμώμενες απαντήσεις.
- Ο περιορισμός των λέξεων δεν επιτρέπει στον μαθητή ή τη μαθήτριά του την αναπαραγωγή όλων όσα γνωρίζει.
- Οι μαθητές και μαθήτρίες **οφείλουν να αξιολογήσουν** τι από αυτά που γνωρίζουν αποτελεί κατάλληλο σχετικό περιεχόμενο για το συγκεκριμένο θέμα.

Τι κρίνει την επάρκεια του περιεχομένου;

- Ποσότητα των δεδομένων που αξιοποιεί ο μαθητής και η μαθήτρια. Αναφέρει, δηλαδή, ικανό αριθμό στοιχείων ώστε να γίνεται πειστικός/ή σε όσα ισχυρίζεται;
- Πρωτότυπη σκέψη καλά τεκμηριωμένη - όχι αναπαραγωγή έτοιμων σχεδιαγραμμάτων
- Θα πρέπει να φαίνεται η κατάθεση της κρίσης τους → να επικαλούνται τόσες πληροφορίες όσες χρειάζονται, για να στηρίξουν τη θέση που υποστηρίζουν.

Τι κρίνει την επάρκεια του περιεχομένου;

- Ποιότητα του περιεχομένου.
- Οι μαθητές /τριες δεν πρέπει να αναπαράγουν μηχανιστικά απόψεις και νοήματα που έχουν «αποστηθείσει».
- Χρειάζεται να φαίνεται ότι αυτά που γράφουν είναι προϊόντα της δικής τους κρίσης και έχουν επιλεγεί έτσι ώστε να πετύχουν τον επικοινωνιακό τους στόχο.
- Στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι το κριτήριο της επίτευξης του επικοινωνιακού στόχου συνδέεται άμεσα με την ποιοτική και ποσοτική όψη του περιεχομένου και δεν αποτελεί μια προσχηματική επίκληση των τυπικών χαρακτηριστικών του είδους κειμένου που ζητείται.

- Οργάνωση
- Προέχει η συνάφεια του περιεχομένου με τα δεδομένα και τα ζητούμενα του θέματος που καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναπτύξουν, καθώς και η αξιοποίηση του κειμένου αναφοράς.
- Τα θέματα παραγωγής λόγου, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νέος τρόπος αξιολόγησης, έχουν στενότερη σχέση με το κείμενο αναφοράς. Η δημιουργική αξιοποίηση και ο μετασχηματισμός σημείων του κειμένου αναφοράς αποτελούν κριτήριο για την καλή οργάνωση του θέματος, σύμφωνα με τις οδηγίες.
- Στα κριτήρια που αφορούν στην οργάνωση προστίθενται η συνοχή και η νοηματική αλληλουχία του κειμένου

- Γλώσσα
- Η χρήση των γλωσσικών συμβάσεων σε λεξικογραμματικό επίπεδο αποτελεί βασικό κριτήριο για τη βαθμολόγηση του Δ΄ θέματος.

- Θέμα (βάσει του κριτηρίου που δόθηκε στους μαθητές - κείμενο αναφοράς: Fernando Savater «*Μιλώντας στον γιο μου για την ηθική και την ελευθερία*»).
- **Θέμα:** Σε άρθρο σου, το οποίο θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σου, επιλέγεις να αναδείξεις ως το πιο σημαντικό για σένα και για τους/ τις συμμαθητές/τριές σου, στους οποίους απευθύνεσαι, ένα από τα συμπτώματα της «ηλιθιότητας» (κείμενο 1) και στη συνέχεια διατυπώνεις τη δική σου άποψη για τους τρόπους με τους οποίους αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί (300 – 350 λέξεις).

- Στοιχεία που θα πρέπει να προσεχθούν σε ό,τι αφορά τη διατύπωση του θέματος.
- 1. Δίνεται το κειμενικό είδος (άρθρο) (τήρηση μορφής)
- 2. Η επικοινωνιακή περίσταση: Ποιος γράφει το άρθρο, που το απευθύνει, ποιο το θέμα του. (προσδιορισμός ύφους)
- 3. Δίνεται η επιλογή στον μαθητή/τρια να συνδιαλεχθεί με το κείμενο αναφοράς και να επιλέξει ποιο - κατά την κρίση του/της - από τα είδη ηλιθιότητας που προβάλλει ο συγγραφέας είναι το πιο σημαντικό και γιατί. (κρίση - επιχειρηματολογία)
- 4. Βάσει τη επιλογής του/της θα πρέπει να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης των συμπτωμάτων της ηλιθιότητας.

Βαθμός	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0				
Περιεχόμενο (1-12)	<ul style="list-style-type: none"> Πολύ καλή επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Πολύ καλή κάλυψη προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Καλή επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Καλή κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και μερική ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Ανεπαρκής επίτευξη επικοινωνιακού στόχου (ο αναγνώστης δυσκολεύεται να παρακολουθήσει το κείμενο) και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Μη κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 							
		Οργάνωση (1-10)		<ul style="list-style-type: none"> Πολύ καλή οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Πολύ καλή παρουσίαση ιδεών και λογική ανάπτυξη επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Συνεπής χρήση γένους λόγου – ύφους σε όλο το κείμενο 			<ul style="list-style-type: none"> Καλή οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Καλή παρουσίαση ιδεών και λογική ανάπτυξη επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Συνεπής χρήση γένους λόγου – ύφους στο μεγαλύτερο μέρος του κειμένου 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Επαρκής παρουσίαση των περισσότερων ιδεών και επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Επαρκής χρήση γένους λόγου – ύφους 			<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένη ή ανεπαρκής οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Έλλειψη συνεκτικότητας και λογικής ανάπτυξης των περισσότερων ιδεών και επιχειρημάτων Ακατάλληλη χρήση γένους λόγου – ύφους 				
				Γλώσσα (1-8)		<ul style="list-style-type: none"> Μεγάλο εύρος και ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα Μεγάλο εύρος και ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα Εξαίρετική ορθογραφία και στίξη Μηδενική επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλο εύρος και ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα (μη συστηματικά λάθη) Κατάλληλο εύρος και ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα (χωρίς συχνή επανάληψη) Καλή ορθογραφία και στίξη Μικρή επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα, περιορισμένο εύρος Επαρκής ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα, περιορισμένο εύρος Επαρκής ορθογραφία και στίξη Τα λάθη δυσχεραίνουν εν μέρει την κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια στη χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων Ανεπάρκεια στη χρήση σημασιολογικών στοιχείων Ελλιπής ορθογραφία και στίξη Τα λάθη δυσχεραίνουν την κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 		

Δεν υπάρχει κάτι προς αξιολόγηση